

§ 62

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa tehtävä palvelukorvaussopimus

HEL 2021-012328 T 02 08 01 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti hyväksyä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa tehtävän palvelukorvaussopimuksen ja oikeutti kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajan allekirjoittamaan kyseisen sopimuksen sekä päättämään sitä koskevista sopimusmuutoksista.

Sopimuksen perusteella maksettava korvaus ensimmäiseltä vuodelta Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle on arviolta 31 500 000 euroa. Korvauksen suuruus määräytyy sopimuksen perusteella vuosittain ja korvauksina maksetaan todellisia toteutuneita kustannuksia.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Nina Sundell, hankintapäällikkö, puhelin: 310 35701
nina.sundell(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelukorvaussopimusluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Pääkaupunkiseudun
Kaupunkiliikenne Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginvaltuusto on 22.9.2021 § 282 päättänyt Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen ("HKL") toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. HKL:n toiminta, sisältäen mm. joukkoliikenteeseen tarvittava omaisuus ja sopimukset, on yhtiötettävien toimintojen osalta siirtynyt 1.2.2022 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle (jäljempänä myös "yhtiö") apporttiluovutuksena.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy on hankintalainsäädännössä tarkoitettu kaupungin sidosyksikkö. Osapuolten toiminta liittyy myös erityisalojen hankintalain 26 §:n mukaiseen viranomais- ja palvelusopimusten väliseen yhteistyöhön (horisontaalinen yhteistyö), jonka osapuolia ovat yhtiö, kaupunki ja yhtiön mahdolliset muut omistajat, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ("HSL") ja Länsimetro Oy. Tästä johtuen palvelusopimusta ei kilpailutettu eikä sopimukseen sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016) eikä vesijohdanto- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1398/2016).

Jatkossa Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy omistaa ja hallinnoi joukkoliikenteeseen tarvittavaa infrastruktuuriomaisuutta, ja lisäksi yhtiö tuottaa myös muita joukkoliikennettä tukevia palveluja kuten kaupunkipyöräpalvelu, lauttaliikenne ja liityntäpysäköintialueiden ylläpito. Yhtiön omistukseen siirtynyt infrastruktuuriomaisuus sijaitsee kaupungin omistamalla ja kaupungin yhtiölle myöhemmin erillisin sopimuksin vuokraamalla ja käyttöön luovuttamalla maa-alueilla.

Yhtiöittämisen yhtenä tavoitteena on edistää joukkoliikenneinfran investointien tarkoituksenmukaista toteuttamista ja rahoittamista. Tähän liittyen on tarpeen sopia infran käyttöoikeuden ja palveluiden luovutuksesta kaupungille sekä kaupungin maksamasta korvauksesta. Palvelutasosta ja yhteistyöstä sovitaan erillisellä yhteistyösopimuksella. Myöhemmin sovitaan myös kunnossapidon vastuurajoista erillisellä sopimuksella.

Yhtiöittämisen ja hankintasopimuksen vaikutukset kaupunkiympäristön toimialan talousarviorakenteeseen käsitellään ja päätetään erikseen.

Palvelukorvaussopimus

Käyttöoikeus

Yhtiö luovuttaa kaupungille käyttöoikeuden joukkoliikenteeseen tarvittavaan infrastruktuuriomaisuuteen, jotta kaupunki voi edelleen osoittaa joukkoliikenneinfraomaisuuden tarvittavilta osin HSL:n käyttöön kaupungin ja HSL:n välisen joukkoliikenteen kustannusten korvaamisesta 7.12.2011 tehdyn sopimuksen edellyttämällä tavalla.

Kaupunki tulee maksamaan yhtiölle korvausta tästä käyttöoikeudesta sekä joukkoliikenteen infrastruktuuriomaisuutta koskevista investoinneista, ylläpidosta ja hallinnoinnista, muiden yhtiön tuottamien palvelujen tuottamisesta ja infraa sekä muita palveluita koskevan hyvän palvelutason ylläpitämisestä.

Korvauksen määrä ensimmäiseltä vuodelta on noin 31 500 000 euroa, mutta sen määrä elää korvattavien kustannusten perusteella. Kaupunkiympäristölautakunta on tehnyt uutta talousarviokohtaa koskevan esityksen 29.3.2022 § 201 (oheismateriaali), josta ilmenee kustannusten kehittyminen lähivuosina.

Yhtiölle jää rinnakkainen käyttöoikeus infraan sekä sen hallintaoikeus, joka sisältää mm. määräysvallan infraomaisuuden kaupalliseen kehittämiseen sekä oikeuden tuottaa myös muita kuin joukkoliikenteeseen liittyviä palveluita kolmansille, siinä määrin kun ne eivät häiritse palvelukorvaussopimuksen tai yhteistyösopimuksen tarkoituksen ja tavoitteiden toteutumista.

Kaupunki ei voi ilman yhtiön lupaa luovuttaa käyttöoikeutta edelleen muille kuin HSL:lle.

Sopimuksen voimaantulo ja muuttaminen

Allekirjoitettu palvelukorvaussopimus tulee voimaan takautuvasti 1.2.2022 lähtien ja on voimassa määräaikaisesti 30 vuotta. Mikäli määräaikainen palvelukorvaussopimus päättyy eikä uutta hankintasopimusta tehdä, päättyy myös yhteistyösopimus.

Palvelukorvaussopimuksen sopimuskausi alkaa 2 - 3 vuotta kestäväällä käynnistysvaiheella, jonka aikana on tarkoitus seurata sopimuksen toimintaperiaatteiden toimivuutta sekä arvioida mahdollisten sopimusmuutosten tarvetta. Sopimus edellyttää tarkentamista esimerkiksi käyttöoikeutta koskevan joukkoliikenneinfran yksilöinnissä.

Palvelukorvaussopimus liittyy kaupunkiympäristön toimialan toimintaan, ja sopimuksen seuranta sekä valvonta tulee kuulumaan toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelun tehtäviin. On todennäköistä, että sopimuksen käynnistysvaiheen aikana tai sen jälkeen tulee tarve tehdä sopimukseen täydennyksiä ja muutoksia, joten on tarkoituksenmukais-

19.05.2022

Asia/12

ta, että kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtaja oikeutetaan sopimuksen allekirjoittamisen lisäksi myös päättämään myöhemmistä sopimusmuutoksista. Yhteistyösopimuksen muutosesitykset käsitellään ensin yhteistyöryhmässä, ja yhteistyöryhmä päättää sopimusmuutosten hyväksymisestä ja viemisestä kaupungin ja yhtiön päätöksentekoon.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen (Kylk 11.5.2021 § 248) mukaan kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolla on hankintavaltuudet yli 3 miljoonan euron suuruisiin hankintoihin. Kaikkiin hankintoihin sovelletaan hankintavaltuuksia riippumatta siitä, sovelletaanko niihin hankintalakia. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on näin ollen toimivaltainen päättämään hankinnasta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Nina Sundell, hankintapäällikkö, puhelin: 310 35701
nina.sundell(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelukorvaussopimusluonnos

Oheismateriaali

1 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle TA-kohdista

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Pääkaupunkiseudun
Kaupunkiliikenne Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1

19.05.2022

Asia/12

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Rakennukset ja yleiset alueet
Hallinto- ja tukipalvelut
Kaupunginkanslia